

109172 Klacht over tonen van een filmpje over oproepen van geesten. Wanneer ouders aangeven dat een leerling last heeft van het getoonde beeldmateriaal, wordt van de school verwacht in gesprek te gaan met de leerling.

ADVIES

inzake de klacht van:

[klagers], wonend te [woonplaats], ouders van [leerling], klagers

tegen

[verweerster], directeur van [school] te [vestigingsplaats], verweerster

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 19 februari 2020, ingekomen op 19 februari 2020 en aangevuld op 24 februari 2020, hebben klagers op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerster ingediend met de volgende inhoud:

[klagers] klagen erover dat er in de klas van hun dochter een filmpje over het oproepen van geesten is vertoond en dat de school niet adequaat is omgegaan met de klacht die klagers daarover hebben ingediend.

Vanuit het secretariaat van de Commissie is telefonisch met partijen overlegd over de gewenste wijze van klachtafhandeling: mediation of formele klachtbehandeling. Naar aanleiding van de uitkomst van deze gesprekken is de klacht ter beoordeling voorgelegd aan de Commissie.

Verweerster heeft op 3 juni 2020 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De digitale hoorzitting vond plaats op 23 september 2020.

Klagers waren daarbij aanwezig.

Namens verweerster namen deel [directeur van de school], en [voorzitter van het college van bestuur] van [bevoegd gezag].

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Dat wat in de stukken en op de digitale zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

Klagers zijn de ouders van [leerling].

[leerling] heeft haar basisschooltijd op [school] gezeten.

Vanaf schooljaar 2020-2021 zit [leerling] in de eerste klas van het voortgezet onderwijs.

Klagers klagen over een filmpje dat op vrijdag 13 september 2019 in groep 8 van de school is vertoond. Het betrof een filmpje van [jeugdvlagger] over het oproepen van geesten.

Op 16 september 2019 heeft klaagster de leerkracht en de directeur aangesproken over het vertonen van dit filmpje. Op 27 september 2019 is door klagers het voorval opnieuw ter sprake gebracht bij de directeur.

Op 2 november 2019 hebben klagers een brief gestuurd aan het schoolbestuur met daarin hun klacht over het aan de leerlingen laten zien van een filmpje met een dergelijke inhoud.

Op 20 november 2019 hebben [onderwijsadviseur] van [bevoegd gezag], de directeur van de school en klagers een gesprek gevoerd over de klacht.

Op 3 december 2019 hebben klagers een melding gedaan bij de directeur dat kinderen op het schoolplein een geesten oproepspeel hebben gedaan.

Op 5 december 2019 hebben klagers telefonisch contact gehad met de externe vertrouwenspersoon van het schoolbestuur.

Klagers hebben op 19 februari 2020 een klacht ingediend bij de Commissie.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klagers

Het vertonen van een filmpje met occulte praktijken past volgens klagers niet op een basisschool. Kinderen moeten niet geconfronteerd worden met geesten oproepen. Ook niet op vrijdag de dertiende. De dochter van klagers is erg geschrokken van het filmpje. Ze heeft toen het filmpje werd vertoond met haar hoofd op de tafel gelegen, met haar handen op haar oren geklemd, omdat ze het filmpje niet wilde zien en horen. De leerkracht had kunnen ingrijpen. Binnen een minuut is immers duidelijk welke kant het filmpje opgaat. Toch is het gehele filmpje van 21 minuten afgespeeld.

Diezelfde vrijdag heeft klaagster direct de school gebeld, maar kreeg geen gehoor. [leerling] heeft slapeloze nachten gehad van het filmpje. Klagers hebben zich het hele weekend geërgerd omdat [leerling] onnodig bang is gemaakt. Een dergelijk filmpje niet past bij de waarden van een protestants-christelijke basisschool. Doordat er een weekend overheen ging voordat klagers de school konden spreken, verliep het gesprek de maandag na het weekend niet goed. Klagers geven toe dat hun toon in het gesprek fel was. Er zijn door de directeur geen excuses gemaakt voor het filmpje en de leerkracht liep zelfs weg uit het gesprek. Met de directeur is afgesproken dat zij het filmpje zelf zou bekijken.

De weken daarna hebben de leerkracht en de directeur nagelaten om iets te doen in de nazorg voor [leerling]. Klagers hoorden niets terug van de school over hun klacht. Zij kregen een mailtje van de directeur dat het niet ter zake deed voor klagers wat zij met de leerkracht over het filmpje had besproken. Toen klagers twee weken later een gesprek hadden met de directeur, bleek dat zij het filmpje zelf niet had bekeken. Volgens de directeur hoefde zij het

filmpje niet te bekijken om er een oordeel over te hebben. Dat is voor klagers onbegrijpelijk. Zij vinden, en leren hun kinderen, dat je pas ergens een oordeel over kan hebben als je eerst zelf de informatie tot je hebt genomen.

Er is nooit iemand geweest van school die aan [leerling] heeft gevraagd hoe het met haar gaat of aan haar excuses heeft aangeboden. Dat er klassikaal een nabespreking is geweest over het filmpje, is niet expliciet aan ouders verteld. Klagers vinden dit fijn, maar wilden dat de school apart zou spreken met [leerling] hoe zij het filmpje ervaren heeft.

Als de directeur op maandag 16 september 2019 direct had gezegd dat het niet had mogen gebeuren, had toegezegd te zullen praten met [leerling] en dit vervolgens ook gedaan zou hebben, dan hadden klagers de stap naar de Commissie niet gezet. Er is nooit een gemeend excuses gemaakt. Tijdens het gesprek op 20 november 2019 heeft de directeur alleen gezegd: "Als jullie excuses willen, dan bied ik hierbij mijn excuses aan." Dat is geen oprechte spijtbetuiging.

De directeur was nieuw gestart als directeur op de school, maar ze had al jaren ervaring als directeur. Van een directeur mag verwacht worden dat zij weet hoe ze klachten moet afhandelen. In het geval van klagers is de klacht niet goed afgehandeld. De school bood geen individuele zorg voor [leerling]. Ook hebben klagers geen reactie gekregen van de school over de aanpak en hebben zij gebrek aan empathie ervaren van de school. [leerling] zit inmiddels in de brugklas van het voortzet onderwijs en heeft gelukkig geen last meer van de gevolgen van het vertonen van het filmpje.

Visie verweerder

Er is geen vooropgezet plan geweest om het filmpje te vertonen. Het filmpje was de volgende in een reeks van een bekende vlogger. Er werden vaker vlogs van deze vlogger vertoond in de klas; dat beaamt ook de vaste leerkracht. Op verzoek van de leerlingen heeft de invalleerkracht die die dag voor groep 8 stond, het filmpje laten zien.

De eerste bespreking van de klacht verliep moeizaam. De toon van klagers was in dat gesprek enorm overweldigend. De directeur was nieuw op de school en klagers vroegen direct of het beleid was geworden van de school om dit soort filmpjes te vertonen. De leerkracht is niet weggelopen uit het gesprek, maar de directeur heeft haar verzocht naar haar klas te gaan om er te zijn voor de leerlingen.

De directeur wilde de ouders leren kennen en eerst een gesprekstoon afspreken voordat verder gepraat kon worden over de inhoud van de klacht. De inschatting van de directeur was dat er mogelijk iets diepgaands aan de hand was omdat klagers zich op school al eerder hadden uitgesproken dat zij ontevreden waren over de manier waarop de school uiting gaf aan de waarden en normen van het protestants-christelijk onderwijs. De directeur heeft daarom ingeschat dat het filmpje op zichzelf minder belangrijk was om te bespreken. Daarom is hetgeen op school besproken is over het filmpje niet expliciet teruggekoppeld aan klagers.

De directeur betwist dat niemand van de school met de dochter van klagers heeft gesproken. Dit is gedaan door de eigen leerkracht. De leerkracht heeft het filmpje nabesproken in de klas en constateerde geen commotie in de groep over het filmpje. De leerkracht heeft de kinderen verteld dat zij altijd bij hem terecht kunnen als er nog vervelende gevoelens zijn over het filmpje. Daar is geen reactie op gekomen. De directeur heeft aan de leerkracht gevraagd of hij

ander gedrag heeft bemerkt bij [leerling] en of zij nazorg nodig heeft. Volgens de leerkracht was dat niet nodig.

De directeur heeft aan de invalleerkracht laten weten dat [leerling] heel bang is geworden van het filmpje. De invalleerkracht heeft aangegeven niets aan de leerlingen en ook niet aan [leerling] te hebben gemerkt toen het filmpje werd vertoond in de klas.

Met klagers is niet afgesproken dat de directeur het filmpje zou bekijken. Het gaat de directeur erom dat de leerkracht een pedagogisch veilige klassensituatie waarborgt. Daarover heeft de directeur het gesprek gevoerd met de invalleerkracht en de leerkracht van groep 8, maar ook teambreed is het gesprek gevoerd over beeldmateriaal in de klassen. Het gaat erom hoe een leerkracht ermee omgaat wanneer leerlingen zijn geconfronteerd met beeldmateriaal dat zij liever niet hadden gezien. Het is daarbij niet belangrijk wat de directeur zelf van de inhoud van een filmpje vindt.

De directeur heeft aan klagers laten weten dat zij een gesprek met de leerkrachten heeft gehad en dat de leerkracht situaties bewaakt die negatieve gevoelens kunnen oproepen bij leerlingen. Klagers zijn niet expliciet geïnformeerd over de inhoud van deze gesprekken. Het tweede gesprek met klagers verliep ook moeizaam omdat klagers erg kwaad waren dat de directeur het filmpje toen nog niet zelf had bekeken.

De aanpak van de klacht is zorgvuldig geweest. De directeur heeft veelvuldig besproken met het bestuur hoe te handelen. Van het bestuur heeft [adviseur] een bemiddelende rol gekregen om samen te zoeken naar een oplossing. Er had daarna nog een gesprek kunnen plaatsvinden met het bestuur, maar klagers wilden dit zelf niet.

De excuses van de directeur gingen niet alleen om het filmpje, maar over de hele periode.

De aanpak van de school was met de beste bedoeling. Verweerster betreurt het dat het goede gesprek niet gevoerd kon worden en dat aan beide kanten wellicht te weinig naar elkaar is geluisterd.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Voor wat betreft het vertonen van vlogfilmpjes overweegt de Commissie dat de inschatting of beeldmateriaal vertoond kan worden, behoort tot het professioneel domein van de leerkracht. Dit maakt dat de Commissie de vraag of het vertonen van het filmpje aan leerlingen in groep 8 al dan niet pedagogisch verantwoord was slechts marginaal kan toetsen.

Dat betekent dat de Commissie zich beperkt tot de vraag of er voldoende zorgvuldig is gehandeld door de school.

De Commissie is gebleken dat de vlogger van het filmpje vaker filmpjes maakt die geschikt zijn om te laten zien aan kinderen in de leeftijd van groep acht. Het is daarom niet op voorhand onzorgvuldig dat de (inval)leerkracht een volgend filmpje van deze vlogger heeft vertoond. Dit neemt niet weg dat een filmpje op sommige kinderen een ongewenst effect kan hebben. In het onderwijs kunnen leerlingen onbedoeld geconfronteerd worden met beeldmateriaal dat vervelende gevoelens teweeg kan brengen. Klagers stellen dat [leerling] met haar oren dicht op tafel heeft gelegen. De school stelt daarentegen dat de leerkracht tijdens het filmpje geen angst of signalen van onrust heeft bemerkt bij de leerlingen. Hier spreken partijen elkaar tegen. De Commissie kan de mening van de ene partij niet boven die van de andere partij

stellen en daardoor is niet vast komen te staan dat de leerkracht onvoldoende zorg in de klas heeft betracht tijdens het vertonen van het filmpje. Voor wat betreft het vertonen van het filmpje is de klacht daarom ongegrond.

De Commissie overweegt het volgende over de afhandeling van de klacht. Op het moment dat klagers hun zorgen uitten over hun dochter, had van de school een zorgvuldige klachtbehandeling verwacht mogen worden. Daarvan is de Commissie onvoldoende gebleken. De Commissie is gebleken dat er een klassikale nabespreking is geweest over het filmpje, maar verweerster heeft niet specifiek gecontroleerd wat de ervaring van [leerling] was met het vlogfilmpje. Aan de leerlingen is weliswaar in algemene zin toegezegd dat leerlingen bij de leerkracht terecht konden, maar de leerkracht heeft [leerling] geen individuele nazorg geboden. Dit had volgens de Commissie wel gemoeten, aangezien klagers op de school gemeld hadden dat hun dochter slapeloze nachten heeft gehad door het filmpje. Het ligt dan voor de hand dat een school inspanningen verricht om de zorgen van deze leerling weg te nemen. Op zijn minst had een een-op-een gesprek gevoerd moeten worden tussen [leerling] en een leerkracht.

Tevens is het voor de Commissie vanzelfsprekend dat de directeur van de school haar handelen na een klacht niet alleen afstemt met de leerkrachten, maar de handelwijze ook terugkoppelt aan klagers. Dat is in dit geval onvoldoende gebeurd, onverlet het gegeven dat ouders geen recht hebben op kennisneming van vertrouwelijke en/of rechtspositionele gesprekken tussen een leerkracht en diens werkgever. De directeur heeft besproken met de leerkrachten, hoe om te gaan met beeldmateriaal in de klassen met de goede bedoeling om een veilig pedagogisch klimaat te waarborgen. Echter een eigen kennisneming van het filmpje door de directeur en een expliciete terugkoppeling aan klagers ontbraken, waardoor klagers zich begrijpelijk miskend voelden in hun grieven. Bovendien had dit mogelijk kunnen voorkomen dat klagers zich tot de Commissie hadden gewend. De klacht over de niet-adequate klachtafhandeling is daarom gegrond.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht voor wat betreft het vertonen van het filmpje ongegrond is en voor wat betreft de klachtafhandeling gegrond is.

Aldus gedaan te Utrecht op 21 oktober 2020 door mr. A.A. Muilwijk-Schaaij, voorzitter, mr. drs. G.W. van der Brugge en drs. C.A. Hoos, leden, in aanwezigheid van mr. drs. K. te Mebel, secretaris.

mr. A.A. Muilwijk-Schaaij
voorzitter

mr. drs. K. te Mebel
secretaris